

Na Jubileusz Pani Profesor Marii Ewy Kamińskiej – Uczeń Mistrzowi

„Mądrość zależy od trzech rzeczy: osobowości, wiedzy, samokontroli” (Sokrates)

Jako doktorantka Pani Profesor dr hab. inż. Marii E. Kamińskiej miałam szczęście rozpocząć, a później rozwijać karierę naukową pod kierunkiem znakomitego pedagoga, cenionego naukowca, wnikliwego badacza, uznanej specjalistki w dziedzinie konstrukcji żelbetowych i w końcu kobiety o łagodnym i przyjacielskim usposobieniu, oddanej zawsze studentom i życiu Uczelni. To przede wszystkim osobowość i perfekcyjna wręcz skrupulatność wyróżniały Panią Profesor w środowisku akademickim i naukowym. Dzięki rodzinnej atmosferze, jaką od zawsze tworzyli w Katedrze Budownictwa Betonowego Pani Profesor dr hab. inż. Kamińska i Pan Profesor dr hab. inż. Czkwianianc, mogliśmy rozwijać zainteresowania naukowe i badawcze, zawsze wspierani życzliwymi radami naszych wyśmienitych nauczycieli.

W podziękę za poświęcone mi lata pracy, okazywaną przyjaźń i cierpliwość w szlifowaniu warsztatu młodego badacza, chciałabym poświęcić kilka słów z okazji zbliżającego się jubileuszu siedemdziesiątej rocznicy urodzin Pani Profesor Marii Kamińskiej. To wielki zaszczyt, choć z drugiej strony niełatwe zadanie, gdy uczeń ma pisać o swoim Mistrzu. W obliczu takiego wyzwania bardzo bliskie są mi słowa Sokratesa „*Scio me nihil scire. - Wiem, że nic nie wiem*”.

Maria Kamińska jako studentka podczas zajęć projektowych
Maria Kamińska as a student during design lectures

W jakich warunkach kształtuje się osobowość człowieka, który już w młodości pasjonuje się naukami ścisłymi, a jednocześnie literaturą i kulturą języka polskiego? W przypadku Pani Profesor była to Rodzina – duża i wielopokoleniowa. W tym gronie, składającym się z nauczycieli, prawników, lekarzy i inżynierów, nie można było być przeciętnym – zależnie od talentu i zainteresowań młodzi ludzie podejmowali studia na różnych uczelniach i specjalizowali się w różnych dziedzinach. Jubilatka w 1957 roku wybrała budownictwo na nowo powstałym Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Łódzkiej. Studia ukończyła w 1962 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego.

Pracę zawodową rozpoczęła bezpośrednio po studiach, początkowo jako stażystka w Katedrze Budownictwa Żelbetowego, a od października 1963 r. na stanowisku asystenta. Po dwóch latach, w 1965 r., została starszym asystentem w tej samej Katedrze. Pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Władysława Kuczyńskiego zdobyła wtedy podstawowe umiejętności prowadzenia badań naukowych. Zajmowała się przede wszystkim problematyką sztywności elementów żelbetowych, co znalazło odzwierciedlenie w jej pracy doktorskiej nt. "Badania drgań własnych zginanych elementów żelbetowych", wykonanej pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. W. Kuczyńskiego, którą obroniła w październiku 1971 roku.

„Jest tylko jeden sposób nauki – poprzez działanie” (Coelho)

Najlepszym uzasadnieniem tej myśli są działania naukowe Jubilatki, które charakteryzowało zawsze zamiłowanie do badań eksperymentalnych, wnikliwa analiza ich wyników i rzetelny opis zachowania się badanych materiałów i konstrukcji. W ramach prac naukowych prowadzonych w Katedrze, zajmowała się technologią produkcji cienkościennych elementów żelbetowych, a później właściwościami, projektowaniem i technologią produkcji betonów piaskowych, co zaowocowało publikacjami w „Inżynierii i Budownictwie” oraz referatami na konferencjach naukowych. Prace te przywoływano wielokrotnie jako przykład obszernych studiów nad tematem i szczegółowych badań doświadczalnych, potwierdzonych wysokim poziomem warsztatu badawczego Pani Profesor i współautorów prac: prof. dr. hab. inż. A. Czkwianianca i dr inż. D. Ulańskiej.

Kolejny etap działalności naukowej to liczne prace eksperymentalne, dotyczące belek żelbetowych i częściowo sprężonych, słupów, węzłów i ram. Te zagadnienia mieściły się w ogólnym temacie badawczym, realizowanym w Katedrze pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Tadeusza Godyckiego-Ćwirko. Obserwacje poczynione w trakcie tych badań były inspiracją do podjęcia prac nad nieliniową analizą żelbetowych elementów prętowych, prowadzonych wspólnie z prof. Czkwianiancem.

„Osobowość kształtuje się nie przez piękne słowa, lecz pracą i własnym wysiłkiem” (Einstein)

Wieloletnia praca naukowo-badawcza Jubilatki została podsumowana rozprawą habilitacyjną pt. „Metoda nieliniowej analizy żelbetowych elementów prętowych”, wydaną w 1993 r. w serii Studia z Zakresu Inżynierii, prowadzonej przez KILiW PAN. Praca ta, której współautorem był prof. A. Czkwianianc, stała się podstawą

nadania Pani Profesor w 1993 r. stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie budownictwa - konstrukcji betonowych.

Zainteresowania badawcze Jubilatki po habilitacji rozwijały się w kierunku żelbetonowych elementów prętowych, ze szczególnym naciskiem na zachowanie się smukłych słupów pod obciążeniem, zwłaszcza ukośnie mimośrodowym. Uwieńczeniem pracy badawczej w tym zakresie był grant badawczy KBN, podjęty w latach 1993-1995.

W 1996 r. Pani prof. Kamińska została wyróżniona wraz z prof. Czkwianiancem, nagrodą PZITB im. Wacława Żenczykowskiego, za badania żelbetonowych elementów prętowych.

Przez następne lata kontynuowała doświadczalne badania elementów prętowych, zajmując się belkami i słupami z betonów wysokiej wytrzymałości oraz wzmacnianiem elementów betonowych za pomocą materiałów kompozytowych. W latach 1997-1999 prowadziła grant badawczy „Elementy konstrukcyjne z betonu wysokiej wytrzymałości”, w roku 1999 grant promotorski dotyczący problemów wzmacniania belek na zginanie. Była głównym wykonawcą grantu dotyczącego wzmacniania belek na ścinanie i wzmacniania słupów materiałami kompozytowymi, prowadzonego w Katedrze, oraz dwóch grantów ogólnopolskich, dotyczących zasad obliczania konstrukcji betonowych według Eurokodu 2. W roku 2009 ukończyła kolejny grant badawczy, ujmujący problemy efektywności ograniczania poprzecznych odkształceń betonu.

„Nie przepracowałem ani jednego dnia w swoim życiu. Wszystko co robiłem, to była przyjemność” (Edison)

Postawa naukowa i wieloletnia działalność dydaktyczna Jubilatki jest wiernym odbiciem słów Edisona. Zawsze cierpliwa, skrupulatna i pracowita z wielkim zaangażowaniem prowadziła wykłady z konstrukcji betonowych, ćwiczenia laboratoryjne i projektowe, prace przejściowe, zajęcia fakultatywne oraz seminaria dyplomowe i doktoranckie. Z oddaniem budowała dobre imię uczelni Łódzkiej. Była inicjatorką powołania studium doktoranckiego, obejmującego „Zagadnienia nieliniowe w inżynierii budowlanej”, którego od 1998 r. jest kierownikiem.

Była promotorem trzech obronionych prac doktorskich – dr inż. Renaty Kotyni, dr. inż. Domingosa Sanca i dr. inż. Piotra Ignatowskiego, przy czym pierwszy z tych doktoratów został wyróżniony w konkursie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w 1999 r. Obecnie prowadzi prace doktorskie czworga uczestników Studium Doktoranckiego i opiekuje się kolejnymi doktorantami.

Pod kierunkiem Jubilatki ponad 150 studentów wykonało prace dyplomowe na studiach magisterskich lub inżynierskich. Sześć z tych prac uzyskało nagrody lub wyróżnienia w konkursach ministerialnych, a dalszych kilka w konkursach PZITB.

W latach 1999-2005 pełniła funkcję prodziekana d/s Nauki na Wydziale Budownictwa Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, następnie w latach 2005-2008 była dziekanem Wydziału. Dzięki Jej wysiłkom Wydział osiągnął wysoką pozycję naukową i dydaktyczną – ma 1. kategorię w klasyfikacji MNiSW, prowadzi kształcenie na czterech kierunkach (architektura i urbanistyka,

architektura wnętrz, budownictwo, inżynieria środowiska) oraz makroekonomiczną inżynierię architektoniczną. Jubilatka jest też animatorką skutecznych działań Wydziału w pozyskiwaniu środków z funduszy europejskich, w ramach programów europejskich PO Innowacyjna Gospodarka i PO Kapitał Ludzki.

Prof. Kamińska podczas konferencji AMCM'2008

Prof. Kamińska during AMCM'2008 conference

„Argumentów nie należy liczyć, lecz ważyć” (Cyceron)

Za działalność naukową i dydaktyczną wielokrotnie otrzymywała nagrody Rektora, a także wyróżnienia i nagrody Ministra Budownictwa. W 1984 r. została wyróżniona najwyższym odznaczeniem państwowym dla osób cywilnych, które wyróżniły się w pracy dla kraju i społeczeństwa – **Złotym Krzyżem Zasługi**. Rok 2007 przyniósł kolejną prestiżową nagrodę – **Medal Komisji Edukacji Narodowej**,

Pani prof. Kamińska zawsze łączyła pracę naukową i dydaktyczną z działalnością zawodową. Jest autorką lub współautorką około 100 opinii i ekspertyz technicznych z zakresu budownictwa ogólnego, konstrukcji żelbetonowych i sprężonych. Uzyskała uprawnienia budowlane, doraźnie współpracowała i dalej współpracuje z różnymi jednostkami projektowania i wykonawstwa budowlanego.

Od 1987 r. jest członkiem Sekcji Konstrukcji Betonowych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN. Należy do PZITB, a za długoletnią działalność otrzymała Srebrną i Złotą Odznakę PZITB. W latach 1993-2005 była sekretarzem Zarządu Komitetu Nauki PZITB. W roku 2008 została wyróżniona **Medalem im. Profesora Stefana Kaufmana**, przyznany jej w dowód uznania wybitnego dorobku naukowego i inżynierskiego, zasług w dziedzinie kształcenia pokoleń inżynierów oraz wkładu organizacyjnego w działalność PZITB.

Była jednym z inicjatorów serii wydawniczej Katedry Budownictwa Betonowego PŁ pt. „Badania doświadczalne elementów i konstrukcji betonowych”, za którą zespół autorski otrzymał w 1995 r. wyróżnienie specjalne Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa.

Była współorganizatorem seminariów i konferencji naukowych, m.in. Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Modele obliczeniowe i nowe koncepcje w mechanice konstrukcji z betonu” w roku 1996 i 2008 w Łodzi oraz Konferencji Naukowo – Technicznej „Materiały kompozytowe w budownictwie mostowym”, która odbyła się w Łodzi w roku 2000. Uczestniczyła w pracach Komitetu Badań Naukowych, jako członek Sekcji Budownictwa i Materiałów Budowlanych (T07E) w trzech kolejnych konkursach – XVIII, XIX i XX, w latach 1999-2000.

Tak intensywna praca naukowa Pani Profesor oraz praca w instytucjach i stowarzyszeniach naukowych niewątpliwie zawsze pochłaniała wiele czasu i ograniczała czas poświęcany rodzinie. Mąż jest także absolwentem Politechniki Łódzkiej, specjalistą w zakresie włókiennictwa, córka Anna ukończyła architekturę na Politechnice Łódzkiej i wraz ze swym mężem Markiem, też architektem, z powodzeniem prowadzą pracownię projektową. Wnuczka Zuzanna jest uczennicą gimnazjum i, podobnie jak rodzice, wykazuje zainteresowania architekturą i sztuką. W środowisku naukowym związanym z budownictwem, niewielu kobietom udało się stworzyć szczęśliwą rodzinę i jednocześnie odnieść sukcesy zawodowe. Połączenie tak wielu ról zasługuje na podziw, ale również świadczy o doskonałym zorganizowaniu Jubilatki na wielu płaszczyznach. Uczelnia zawsze była dla Niej drugim domem, w którym stworzyła niemalże rodzinną atmosferę. Bardzo lubiana przez studentów, nigdy nie ograniczała poświęconego im czasu jedynie do godzin zajęć i konsultacji, i z wielką cierpliwością wyjaśniała im zawłości sztuki budowlanej, konsultując dyplomy magisterskie nie tylko studentów budownictwa, ale i architektury.

Jubilatka jako dziekan Wydz. Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Jubilee as a dean of the Chair of Civil Engineering, Architecture and Environmental Eng.

***„Prawdziwie wielcy ludzie wywołują w nas poczucie,
że sami możemy się stać wielcy” (Twain)***

W obliczu zasług Jubilatki, wielu otrzymanych nagród i odznaczeń, ma Ona zapewne poczucie spełnienia, które jednak nie pozwala Jej przestać działać, a potwierdzone jest chęcią nieprzerwanej pracy naukowej, dydaktycznej i zawodowej. Jest jeszcze

inna płaszczyzna sukcesu Pani Profesor, nie ujawniana wprost na co dzień, ale głęboko zakorzeniona w naszych sercach, to radość uczniów, którzy z dumą patrzą na swojego Mistrza. Oby było ich jak najwięcej.

Droga Pani Profesor, łącząc się z Tobą w radości przeżytych siedemdziesięciu lat, życzymy Ci dużo zdrowia i siły w realizacji dalszych działań zawodowych i planów osobistych.

Dr inż. Renata Kotynia